

Bovl

# Smittebe- skyttelse er relevant for alle

Smittebeskyttelse er relevant for alle besætninger uanset størrelse og sundhedsstatus. Det er vigtigt at erkende, hvor der er risiko for smittespredning og stille krav til adfærd, så risikoen reduceres.



Af kvægfagdyrlæge Tanja Nielsen og  
kvægfagdyrlæge Thomas Dahl Nissen,  
Din Kvægpraksis Aps

For tiden er der utrolig meget fokus på smittebeskyttelse, og man kan føle, at man bliver bombarderet med information og anbefalinger. Det kan virke overvældende og uoverskueligt, hvorfor det nogle gange bliver noget, der udskydes til et senere tidspunkt, fordi man tænker, at det trods alt er vigtigere at fokusere på fodringen, marken og alle de andre opgaver, der ikke kan udskydes.

Specielt hvis man ikke selv har problemer med

smitsomme sygdomme, kan det synes lidt irrelevant med alt den information, der for tiden er alle steder om smittebeskyttelse.

Så er det relevant, eller er det bare noget, som rådgiverne prøver at sælge?

Men smittebeskyttelse er relevant for alle – hvad enten det handler om at undgå at få smitte, eller om at undgå at smitte spredes fra din besætning til andre besætninger.

## **Beskyt din besætning**

Det skal ikke være for dyr-



*Salmonella spredes via gødning, og der skal ganske få gram gødning til for at smitte andre dyr. Foto: Colourbox.*

lægens skyld, du skal gøre noget – men for at beskytte din egen og andres besætninger. Smitsomme sygdomme koster en del penge for besætningen samt meget frustration i forhold til den sygdom, det medfører og de restriktioner/begrænsninger, der pålægges besætningen.

Oftes tales der om salmonella, når det tales om smittebeskyttelse, men der er også andre sygdomme som er relevante at have i tankerne. Eksempler er mycoplasma, B-streptokokker,

paratuberkulose og mund- og klovsyge.

Det er relevant, da spredningen af de forskellige sygdomme kan ske på forskellige måder. Desuden er det også relevant at tænke på intern såvel som ekstern smittebeskyttelse.

Ved den interne smittebeskyttelse drejer det sig om at undgå spredning af sygdomme inden for egen besætning. Det vil for eksempel sige at undgå spredning af yverbetændelser i forbindelse med malkning eller undgå spredning

af sygdomme til kalvene (kælvningsboks og placering af kalvestald).

#### **Få gram gødning er nok**

Det kan være meget godt at gøre sig bevidst om, hvor lidt der skal til, for at man får spredt en sygdom. For eksempel spredes salmonella via gødning – og der skal meget lidt (få gram) gødning til for at smitte andre dyr, hvorfor det for eksempel er vigtigt ikke at gå rundt i besætningen i beskidt tøj eller støvler.

Derfor er det vigtigt, at

der hele tiden er fokus på smittebeskyttelse, da der kun skal meget lidt "ube-tænksomhed" til, inden ens besætning kan være smittet.

Start med at gøre dig bevidst om, hvad og hvor der kan være en smitterisikori-siko. For at gøre det mere konkret, kan du tale med din dyrlæge eller anden rådgiver om, hvad og hvor der kan være et problem.

Oftes er det gødningsforurening, der er et problem, men også for dårlig malkehygiejne kan være et





problem i forhold til spredning af yverbakterier.

Når man er bevidst om, hvad der helt konkret er et problem, kan det også være lettere at gøre noget ved det i hverdagen. Start med de ændringer, der er nemmest at indføre og som ikke kræver alt for meget. Det kan være brug af handsker under malkning, og det kan være støvlevask ved udgang fra spalter og indkøb af støvler til besøgende.

#### Brug besætningsstøvler

En af de anbefalinger, der måske er gentaget flest gange, er anbefalingen om at alle besøgende skal anvende besætningsstøvler samt overtrækstøj. Det er dog stadig en anbefaling som ikke efterleves alle steder, hvorfor det er relevant at gentage den.

Som besætningssejer bør man kunne stille det krav, at alle der kommer i besætningen skifter til besætnings-

tøj. Det gælder både dyrlæger og inseminører, som går inde blandt dyrene, men også alle andre servicefolk som for eksempel elektrikerne.

Gør det ment at følge dine regler – hav flere størrelser i rene støvler og overtrækstøj stående. På den måde signalerer du, at det forventes, at alle folk skifter til besætningsens tøj, og at du går op i hygiejne.

#### Risiko ved dyrskuer

Noget som er aktuelt for tiden, er dyrskuer. Ikke at det ligefrem er forbundet med stor risiko at blive smittet, når man deltager i et dyrskue, men det er relevant at gøre sig klart, hvor der kan være en risiko for smittespredning samt hvad der kan gøres for at minimere denne risiko.

Udstillede dyr er testet for blandt andet salmonella, og besætningerne, der udstiller, er fri for B-streptokokker og mycoplasma. Men det er ingen garanti, fordi dyre-

ne/besætningen kan være blevet smittet i tiden mellem udtagning af prøver og udstilling af dyr.

Desuden er der risiko ved deltagelse i dyrskuer, da dine dyr vil komme i nærkontakt med dyr og gødning fra andre besætninger. Specielt på vaskepladsen er der mulighed for spredning af gødning, hvis der bruges højtryksrenser.

Vær desuden opmærksom på, om der er steder, hvor der deles udstyr med dyr fra andre besætninger. Hvis køer skal malkes under udstilling på dyrskue bør man medbringe egen malkemaskine.

Et andet område hvor der ofte kan opleves en manglende fokus på forebyggelse af smittespredning er ved indkøb af dyr. Her er det vigtigt at være meget opmærksom på sundhedsstatus/smittestatus på de dyr, der indkøbes. Der er mange forhold som skal tages med i betragtning: Er der prøver på de dyr, der

købes? Hvad er leverandørbesætningsens status? Og i hvor lang tid har den haft denne status?

Vær kritisk når du køber dyr. Rådfør dig med din dyrlæge inden du køber dyrene. Det er ofte alt for sent, når dyrene står i din stald. Så kan skaden nemlig allerede være sket.

Smittebeskyttelse kan godt virke meget abstrakt og som en uoverskuelig opgave at starte på, hvorfor det nok ofte er noget der bliver udskudt eller nedprioriteret. Det behøver ikke være en alt-eller-intet indsats – for så giver man op på forhånd. Start med tiltag/ændringer, som synes overkommelige og relativt nemt kan implementeres.

Det er forståeligt, at smittebeskyttelse ofte bliver nedprioriteret i en travl hverdag, hvor der hele tiden er andre opgaver, der også kræver opmærksomhed. Men opfordringen er at prioritere smittebeskyttelse. Det kan betale sig i det lange løb ■

## Bowl



1



2

1. Ved den interne smittebeskyttelse drejer det sig om at undgå spredning af sygdomme inden for egen besætning. Det vil for eksempel sige at undgå spredning af yverbetændelser i forbindelse med malkning. Foto: FBG Medier - Finn Gade Knudsen.

2. Hav flere størrelser rene støvler hængende eller stående. På den måde signalerer du, at du går op i hygiejne. Foto: FBG Medier - Jess Ulrik Verge.

### Fakta

Dyrlæger & Ko har 23 kvægpraksis og 130+ professionelle kvægdyrlæger over hele landet. Vi har vores daglige gang i omkring 1300 besætninger med sundhedsrådgivningsaftale og tilser således over 50 procent af den samlede malkekøbebestand i Danmark. Læs mere på [www.dyrlaegerogko.dk](http://www.dyrlaegerogko.dk) eller på [www.facebook.com/dyrlaegerogko](https://www.facebook.com/dyrlaegerogko).

**DYRLÆGER & KO**



## SILOKING



- Reducér belastningen for traktoren
- Oprethold optimal blande-hastighed
- Juster hastighed og omdrejninger fra læsemaskinen



Scan QR-koden og se videoen af den innovative Siloking Vario®

**Brdr. Holst Sørensen A/S**  
Kontakt Frank Johansen | 76 88 44 29 | [fj@bhsnibe.dk](mailto:fj@bhsnibe.dk)



**SAMMEN**  
er vi  
stærkere...

Din professionelle  
leverandør af  
malkeudstyr



24/7

- Vi har altid en veluddannet og erfaren service-tekniker nær dig!

**Tlf: 97 49 11 00**

Klokketøbervej 15,  
8800 Viborg

Randers • Nørager • Holstebro

**BouMatic**

**SAC**